

Zadeva C-40/20

**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča**

Datum vložitve:

23. april 2020

Predložitveno sodišče:

Consiglio di Stato (Italija)

Datum predložitve odločbe:

30. januar 2020

Pritožniki:

AQ

BO

CP

Nasprotne stranke v pritožbenem postopku:

Presidenza del Consiglio dei Ministri

Ministero dell'Istruzione, dell'Università e della Ricerca – MIUR

Università degli studi di Perugia

Predmet postopka v glavni stvari

Pritožbe pri Consiglio di Stato (državni svet, Italija) zoper sodbo Tribunale Amministrativo Regionale per l'Umbria (deželno upravno sodišče za Umbrijo, v nadaljevanju: TAR Umbria), s katero je TAR Umbria zavrnilo pritožbe, ki so jih pritožniki vložili zoper obvestila, s katerimi je Università di Perugia (Univerza v Perugi) zavrnila njihove prošnje za začetek postopka za sklenitev delovnega razmerja za nedoločen čas pri navedeni Univerzi, in zoper okrožnico št. 3/2017, ki jo je v zvezi s tem sprejelo Ministro per la semplificazione e la pubblica amministrazione (Ministrstvo za poenostavitev in javno upravo), ter za ugotavljanje njihove pravice do sklenitve delovnega razmerja za nedoločen čas na delovnem mestu raziskovalcev in do uporabe postopka ocenjevanja iz člena 24(5)

legge n. 240 del 2010 (zakon št. 240 iz leta 2010) za imenovanje v naziv izrednih profesorjev.

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje prehodne odločbe

Skladnost člena 24(5) in (6) legge del 30 dicembre 2010, n. 240 (zakon št. 240 z dne 30. decembra 2010) z določbo 4 okvirnega sporazuma o delu za določen čas iz Direktive 1999/70/ES v povezavi s členoma 20 in 21 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, tudi z vidika načela enakovrednosti in učinkovitosti.

Vprašanje za predhodno odločanje

Ali določba 4 okvirnega sporazuma iz Direktive z dne 28. junija 1999, št. 1999/70/ES, „Direktiva Sveta o okvirnem sporazumu o delu za določen čas, sklenjenem med ETUC, UNICE in CEEP“ z naslovom „Načelo nediskriminacije“, v povezavi s členoma 20 in 21 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, pa tudi z vidika načela enakovrednosti in učinkovitosti, nasprotuje nacionalni zakonodaji, kakršna je v členu 24(5) in (6) zakona št. 240/2010, ki raziskovalcem za določen čas v skladu s členom 24(3)(b), ki so pridobili nacionalne znanstvene kvalifikacije v skladu s členom 16 navedenega zakona, in raziskovalcem za nedoločen čas, ki so enako pridobili predhodno navedene kvalifikacije, ob upoštevanju pravice in možnosti (izvedenih z dodelitvijo ustreznih virov), da se vključijo – prvi po izteku veljavnosti pogodbe, drugi do 31. decembra 2021 – v postopek ocenjevanja za imenovanje v naziv izrednih profesorjev, medtem ko se enake pravice in možnosti ne priznajo raziskovalcem za določen čas iz člena 24(3)(a) z nacionalno znanstveno klasifikacijo, čeprav gre za zaposlene, ki so brez izjem opravljali iste naloge?

Navajane določbe prava Unije

Kot je podrobno opisano v predhodni predložitveni odločbi iz istega nacionalnega postopka, na katerega se sklicuje, so navajane naslednje določbe prava Unije:

Člen 155 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Direktiva Sveta 1999/70/ES z dne 28. junija 1999 o okvirnem sporazumu o delu za določen čas, sklenjenem med ETUC, UNICE in CEEP (v nadaljevanju: Direktiva 1999/70); zlasti določba 5 in določba 4 okvirnega sporazuma ter uvodne izjave 3, 14 in 15 Direktive.

Priporočilo Komisije z dne 11. marca 2005 o Evropski listini za raziskovalce ter o Kodeksu ravnanja pri zaposlovanju raziskovalcev (2005/251/ES).

Navajane nacionalne določbe

Kot je podrobno opisano v predhodni predložitveni odločbi iz istega nacionalnega postopka, na katerega se sklicuje, so navajane naslednje določbe nacionalnega prava:

Zakon št. 240 z dne 30. decembra 2010, „Predpisi s področja organizacije univerz, akademskega osebja in zaposlovanja ter o pooblastilu vladi za spodbujanje kakovosti in učinkovitosti univerzitetnega sistema“ (v nadaljevanju: zakon št. 240/2010); zlasti člen 24(1) do (3) ter (5) in (6).

Zakonska uredba št. 75 z dne 25. maja 2017, „Spremembe in dopolnitve zakonske uredbe št. 165 z dne 30. marca 2001, “ (v nadaljevanju: zakonska uredba št. 75/2017); zlasti člen 20.

Uredba št. 165 z dne 30. marca 2001 (v nadaljevanju: zakonska uredba št. 165/2001), o enotnem besedilu o zaposlovanju v organih javne uprave; zlasti člen 3(2) in člen 36 v veljavnem besedilu z dne 22. junija 2017.

Zakonska uredba št. 81 z dne 15. junija 2015, „Sistemska ureditev pogodb o zaposlitvi in sprememba zakonodaje s področja delovnih nalog“, (v nadaljevanju: zakonska uredba št. 81/2015) o izvajanju Direktive 1999/70/ES v nacionalnem pravu; zlasti člen 19 v različici, ki se je uporabljala za obravnavano zadevo in pred spremembo, ki je bila sprejeta z decreto legge n. 87/2018 (zakonska uredba št. 87/2018) in člen 29(2)(d), ki je v veljavi od 12. avgusta 2018.

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka v glavni stvari

- 1 Po objavi predhodne predložitvene odločbe, izrečene v istem nacionalnem postopku – na katero se napotuje pri predstavitvi dejstev – so pri treh zadevnih sporih v podporo pritožnikov sodelovala tri poklicna in sindikalna združenja: ANIEF – poklicno in sindikalno združenje, CGIL – italijanski učiteljski sindikat in CIPUR – kulturno, sindikalno in univerzitetno združenje, ki so se želela udeležiti postopka pred Sodiščem.
- 2 Poleg tega so pritožniki vložili novo vlogo, v kateri trdijo, da v okviru njihovih treh pritožb, vloženih zoper sodbo TAR Umbria, obstaja dodaten skupen pritožbeni razlog.

Bistvene trditve strank v postopku v glavni stvari

- 3 Pritožniki se s tem dodatnim pritožbenim razlogom sklicujejo na kršitev določbe 4 okvirnega sporazuma iz Direktive 1999/70 in načela prepovedi diskriminacije iz te določbe, ker so pridobili nacionalno znanstveno kvalifikacijo v funkciji izrednega profesorja zaradi imenovanja v naziv izrednega profesorja v skladu s členom 24(5) in (6) zakona št. 240/2010.

Kratka obrazložitev predloga za sprejetje predhodne odločbe

- 4 Predložitveno sodišče se najprej sklicuje na sodbo z dne 25. oktobra 2018, *Sciotto* (C-331/17), v kateri je Sodišče razglasilo, da „ker v sektorju dejavnosti opernih hiš in simfoničnih orkestrrov, ki delujejo v obliki ustanove, nikakor ne dopušča spremembe pogodb o zaposlitvi za določen čas v pogodbo za nedoločen čas, uvede diskriminacijo med delavci navedenega sektorja, ki so zaposleni za določen čas, in delavci, ki so za določen čas zaposleni v drugih sektorjih, ker lahko zadnji po spremembi svoje pogodbe o zaposlitvi v primeru kršitve pravil glede sklepanja pogodb za določen čas postanejo primerljivi delavcem, zaposlenim za nedoločen čas, v smislu določbe 4, točka 1, okvirnega sporazuma.“
- 5 Predložitveno sodišče se sklicuje tudi na sodbo z dne 20. junija 2019, *Ustariz Aróstegui* (C-72/18), v kateri je Sodišče, ob upoštevanju lastne sodne prakse, razglasilo, da „pojem ‚objektivni razlogi‘ zahteva, da je ugotovljeno različno obravnavanje upravičeno z obstojem jasnih in konkretnih dejstev, značilnih za zadevni pogoj za zaposlitev v posebnem kontekstu, v katerem se uporabi, ter na podlagi objektivnih in preglednih meril, da se ugotovi, ali to razlikovanje ustreza dejanski potrebi, ali se z njim lahko doseže želeni cilj in ali je nujno za dosego tega cilja. Te okoliščine so lahko zlasti posledica posebne narave nalog, za katerih izvedbo so bile sklenjene pogodbe za določen čas, in z njimi neločljivo povezanih značilnosti ali pa so, odvisno od primera, posledica uresničevanja legitimnega cilja socialne politike države članice“ in zato je „določbo 4, točka 1, Okvirnega sporazuma razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, kakršna je v postopku v glavni stvari, v skladu s katero imajo pravico do dodatka k plači le profesorji, ki so kot uradniki zaposleni za nedoločen čas, ne pa tudi, med drugim, profesorji, ki so kot pogodbeni javni uslužbenci zaposleni za določen čas, če je dopolnitev določenega obdobja zaposlitve edini pogoj za dodelitev tega dodatka.“
- 6 V primeru pritožnikov je do zatrjevané diskriminacije prišlo v istem sektorju delavcev, to je v sektorju univerzitetnih raziskovalcev.
- 7 Predložitveno sodišče poroča, da tri kategorije univerzitetnih raziskovalcev, določene z odločbo – to so raziskovalci, katerih pogodbe spadajo na področje uporabe člena 24(3)(a) zakona št. 240/2010 (v nadaljevanju: raziskovalci tipa A); raziskovalci, katerih pogodbe spadajo na področje uporabe člena 24(3)(b) zakona št. 240/2010 (v nadaljevanju: raziskovalci tipa B), in raziskovalci za nedoločen čas – opravljajo iste naloge (dejavnost poučevanja, nadaljnje izobraževanje, delo s študenti, raziskovalna dejavnost itd.).
- 8 Vendar pa raziskovalci tipa A, kljub temu, da opravljajo iste naloge kot raziskovalci iz drugih kategorij in so uspešno opravili preskuse z enako težavnostjo in selektivnostjo kot ostali, nimajo dostopa do kariere izrednega profesorja druge ravni, do katere imata dostop zgolj preostali dve kategoriji raziskovalcev, kot določa člen 24(5) in (6) zakona št. 240/2010. Predložitveno sodišče navaja tudi, da se postopek, predviden na podlagi zadnje navedenega člena, odstavek 6, uporablja do 31. decembra 2021, na podlagi podaljšanja v

skladu s členom 5(1)(b) decreto-legge del 29 ottobre 2019, n. 126 (uredba-zakon št. 126 z dne 29. oktobra 2019).

- 9 Zato raziskovalcu tipa A, četudi je ta pridobil nacionalno znanstveno kvalifikacijo in dveletno podaljšanje na podlagi pozitivne ocene opravljane dejavnosti, ob izteku pogodbe preneha zaposlitev brez kakršne koli razumne in nediskriminatorne utemeljitve.
- 10 Zadevna domnevna diskriminacija naj bi se še poslabšala z izrednimi načrti za zaposlovanje izrednih profesorjev, katerih namen je bil karierno napredovanje, namenjeno zgolj raziskovalcem, zaposlenim za nedoločen čas, z nacionalno znanstveno klasifikacijo, ki so bili sprejeti z decreto ministeriale n. 364 del 2019 (ministrska uredba št. 364/2019).
- 11 Glede na navedeno je predložitveno sodišče Sodišču postavilo navedeno vprašanje za predhodno odločanje, ki se doda vprašanjem, ki so bila postavljena v prejšnji odločbi, ki jo je isto sodišče izdalo v istem nacionalnem postopku.

DELOVNI DOKUMENTI